

3. İşletme Tarihi Konferansı

Bildiriler Kitabı

24 Eylül 2020

Yıldız Teknik Üniversitesi

ÖNSÖZ

27 Mart 2020 tarihinde gerçekleştirmeyi planladığımız ancak COVID-19 pandemisi sebebiyle 24 Eylül 2020 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirebildiğimiz 3. İşletme Tarihi Konferansı'nı geride bırakmış bulunuyoruz. Dünyada her geçen gün büyüyen İşletme Tarihi alanı ülkemizde de araştırmacılar tarafından ilgi görmektedir. Konferans serimizin ilkinin 9 Nisan 2018 tarihinde İstanbul Üniversitesi'nde, ikincisini ise 21 Mart 2019 tarihinde Marmara Üniversitesi'nde gerçekleştirmiştik. Çevrim içi düzenlenmesine rağmen gerek bildiri sayısına gerek dinleyici olarak konferansa katılanların sayısına bakıldığında ilk iki konferansta atılan adımların karşılığını bulduğunu söyleyebiliriz.

Açılış seminerini University of the West of England öğretim üyesi Prof. Dr. Aykut Berber hocamızın verdiği konferansımız, araştırmacıları 6 farklı oturumda ağırlamıştır. 23 bildirinin sunulduğu konferansa bildiri sahibi 50 yazar ve toplamda 100'ü aşkın dinleyici katılmıştır. "Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi-1" oturumunda 3 bildiri, "İşletme Tarihinde Aktörler ve Süreçler" oturumunda 4 bildiri, "Genel Yönetim Teorisi: Kavramlar, Modeller, Teoriler" oturumunda 4 bildiri, "İşletme Tarihi Yazını" oturumunda 4 bildiri, "Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi-2" oturumunda 4 bildiri, "Cumhuriyet Öncesi Dönem İşletmecilik Tarihi" oturumunda 4 bildiri sunulmuştur. Bildiri sahibi araştırmacılar (alfabetik sıra ile) Akdeniz Üniversitesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Altınbaş Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul Rumeli Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstinye Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, OSTİM Teknik Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Sebhattin Zaim Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Yalova Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nden konferansa katılım göstermişlerdir.

Konferansın her aşamasında desteklerini esirgemeyen Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne ve özellikle Yıldız Teknik Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü'ne, İşletme Tarihi Konferansı Danışma Kurulu üyeleri Prof. Dr. Aykut Berber'e, Prof. Dr. Refika Bakoğlu'na, Prof. Dr. Ünsal Sığırya ve Doç. Dr. Serkan Dirlik'e, İşletme Tarihi Konferansı Düzenleme Kurulu üyeleri Arş. Gör. Mahmut Bilgetürk'e, Arş. Gör. Tuğba Özbek'e, Arş. Gör. Muhammet Fatih Şengüllendi'ye ve Arş. Gör. Enes Kurt'a ayrı ayrı teşekkür ederim. Ayrıca çalışmalarını bizlerle paylaşan değerli araştırmacılara ve katkı sağlayan dinleyicilere de şükranlarımı sunuyorum.

Elinizdeki bildiriler kitabı içerisinde bulunan araştırmaların İşletme Tarihi araştırmacılarına ve tüm ilgililere katkı sunmasını ümit ederim. 2021 yılında gerçekleştirilecek 4. İşletme Tarihi Konferansı'nda tekrar Yıldız Teknik Üniversitesi ev sahipliğinde ve bu defa yüz yüze buluşmak ümidiyle...

Doç. Dr. Yasin Şehitoğlu

İşletme Tarihi Konferansı Dönem Başkanı

Genel Program

09:00-10:00 Açılış ve Seminer

10:30-12:00

1. Oturum Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi -1

2. Oturum İşletme Tarihinde Aktörler ve Süreçler

12:30-14:00

3. Oturum Genel Yönetim Teorisi: Kavramlar, Modeller, Teoriler

4. Oturum İşletme Tarihi Yazını

14:30-16:00

5. Oturum Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi -2

6. Oturum Cumhuriyet Öncesi Dönem İşletmecilik Tarihi

16:15-17:00

Kapanış Oturumu

Açılış ve Seminer

09:00-10:00

Açılış Konuşması

Doç. Dr. Yasin Şehitoğlu

Açılış Semineri

Prof. Dr. Aykut Berber

“

Metinlerin Zaman Yolculuğu:
Doküman Analizi ve Bağlamsallık

”

1. Oturum

10:30-12:00

Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi -1
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Refika Bakoğlu

Türkiye’de Birleşme ve Satın Alma Faaliyetlerine Tarihsel Bir Bakış

Ceylan Merve Binici, Esin Can

75 yıldır Sivil Toplum Alanında Çalışan Genç Fidanlar: Erenköy Kız Liseliler Derneği Kurumsal Tarih Araştırması

Elif Sungur, Hakan Aytekin, Güzin Övünç, Zeynep Sözmen

Şeker Sanayinde Süreklilik ve Değişim: Dönemsel Bir İnceleme

Suudan Gökçe Gök, Mehtap Öztürk

2. Oturum

10:30-12:00

İşletme Tarihinde Aktörler ve Süreçler
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Serkan Dirlik

Türkiye’de Kapitalist Gelişme Sürecinin Özgün Bir Örneği Olarak OYAK

Serdar Uslu, Janset Özen Aytemur, Servet Akyol

I’m an Englishman in the Board... Gayrı Millîleştirme ile Yeniden Millîleştirme Arasında British Overseas Airways Corporation’ın Türk Hava Yolları Ortaklığı (1957-1977)

Akansel Yalçinkaya, Abdullah Nergiz

Türkiye’de İşletmecilik Eğitiminde Amerikanizasyon: Uluslararası Raporların Niteliksel Çerçevesinin Karşılaştırılması

Burak Külli, Cem Cüneyt Arslantaş

Türkiye İşletmecilik Tarihinde Levantenler

Serkan Dirlik, Serhat Türken

3. Oturum

12:30-14:00

Genel Yönetim Teorisi: Kavramlar, Modeller, Teoriler
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Aykut Berber

Yorumlayıcı Yaklaşım ve Savunduğu Temel Felsefelerin Tarihsel Gelişimi

Yasemin Bal, Esmâ Dökmener, Ceylan Merve Binici

Holakrasinin Temelleri: Tarihsel bir Bakış

Senem Göl Beşer, Deniz Palalar Alkan

Örgütsel Değişimde Bir Başarı ve Başkalaşım Hikayesi: OSTİM Kurumsal Metamorfozu

Ünsal Sığı, Gülnaz Karaosmanoğlu

İşletme Tarihi Çalışmalarında Ana Aktörler - Ana Konular: Business History Dergisi
Üzerinde Bir İnceleme

Yasin Şehitoğlu, Muhammet Fatih Şengüllendi, Enes Kurt, Hasan Aykut Karaboğa

4. Oturum

12:30-14:00

İşletme Tarihi Yazını
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Esin Can

İşletme Akademik Tarih Çalışması Olarak Pazarlama Enstitüsü ve Pazarlama Dergisi

Ömer Torlak

İşletme İktisadi Enstitüsü'nden İşletme Fakültesi'ne İşletme Yönetimi Kitabı Yazma
Geleneği

Burak Külli

1950 Sonrası Türk Romanında İşletmeciliğin Temsili

Aytuğ Sözüer, Yunus Şahin, Şeyma Bakkaloğlu

Sokaklardan Fabrikalara Endüstri Devrimi'nin İzleri: Elizabeth Gaskell'in 'Kuzey ve
Güney' Romanının Söylem Analiziyle İncelenmesi

Oya Zincir, Ayşegül Özbebek Tunç

5. Oturum

14:30-16:00

Girişimcilik, Kurum ve Sektör Tarihi -2
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ünsal Sığı

Bu Topraklarda Önce Yerli Gazoz Vardı.. Türkiye'nin Yerli Gazoz Tarihi Üzerine Bir Çalışma

Kazım Mert

İstanbul'un İki Yüzyıllık Bir Gıda İşletmesinin Dünü, Bugünü ve Yarını

Elif Özdeş, Ozan Emre Ufacık, Olcay Bige Aşkun

Bir Otel İşletmesinin Tarihi Evrelerini Takip Etmek: Alantur Otel Örneği

Mustafa Yıldırım, Işıl Atalay

Türk Traktör Sektörünün Tarihsel Gelişimi: Türktraktör Fabrikası

Nimet Karaaslan, Sinem Onat

6. Oturum

14:30-16:00

Cumhuriyet Öncesi Dönem İşletmecilik Tarihi
Oturum Başkanı: Doç. Dr. Yasin Şehitoğlu

17. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Vakıflar ve Kadın

Muzaffer Aydemir, Mehmet Özkan

İşletme Tarihi Açısından Merdiven Yönteminden Çift Taraflı Kayıt Yöntemine Geçiş ve Kurumsallaşma Yaklaşımı

Mehmet Özkan, Muzaffer Aydemir

Osmanlı Lonca Sistemi Holakrası Yönetmelik Yaklaşımına Örnek Gösterilebilir mi?

Deniz Palalar Alkan, Senem Göl Beşer

Türkiye'nin Modernleşme Sürecinin Müzecilik Kurumunun Tarihsel Gelişimi Üzerinden Analizi

Murat Uçar

Kapanış Oturumu

16:15-17:00

DANIŞMA KURULU

Aykut Berber, University of the West of England Bristol
Refika Bakoğlu, Marmara Üniversitesi
Serkan Dirlik, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Ünsal Sığrı, OSTİM Teknik Üniversitesi
Yasin Şehitoğlu, Yıldız Teknik Üniversitesi

BİLİM KURULU

Aykut Berber, University of the West of England Bristol
Cemal Zehir, Yıldız Teknik Üniversitesi
Esin Can, Yıldız Teknik Üniversitesi
Halit Keskin, Yıldız Teknik Üniversitesi
Kenan Aydın, Yıldız Teknik Üniversitesi
Nihat Erdoğan, Yıldız Teknik Üniversitesi
Refika Bakoğlu, Marmara Üniversitesi
Salih Durer, Yıldız Teknik Üniversitesi
Serkan Dirlik, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Ünsal Sığrı, OSTİM Teknik Üniversitesi
Yasin Şehitoğlu, Yıldız Teknik Üniversitesi
Yonca Gürol, Yıldız Teknik Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Enes Kurt
Mahmut Bilgetürk
Muhammet Fatih Şengüllendi
Tuğba Özbek
Yasin Şehitoğlu

HAKEMLER

- Akansel Yalçınkaya, Medeniyet Üniversitesi
Alper Erserim, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Aykut Berber, University of the West of England Bristol
Büşra Müceldili, Yıldız Teknik Üniversitesi
Esin Can, Yıldız Teknik Üniversitesi
Esra Dil, Sakarya Üniversitesi
Eyüp Aygün Tayşir, Marmara Üniversitesi
Gökçe Gök, Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Halil Emre Akbaş, Yıldız Teknik Üniversitesi
Hayat Ayar, Yıldız Teknik Üniversitesi
Janset Özen Aytemur, Akdeniz Üniversitesi
Kazım Karaboğa, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Mahmut Hızıroğlu, İstanbul Üniversitesi
Muzaffer Aydemir, Altınbaş Üniversitesi
Nihat Erdoğan, Yıldız Teknik Üniversitesi
Ömer Torlak, İstanbul Ticaret Üniversitesi
Refika Bakoğlu, Marmara Üniversitesi
Selim Aren, Yıldız Teknik Üniversitesi
Senem Göl Beşer, Yeditepe Üniversitesi
Serkan Dirlik, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Ünsal Sığı, OSTİM Teknik Üniversitesi
Yasemin Bal, Yıldız Teknik Üniversitesi
Yasin Şehitoğlu, Yıldız Teknik Üniversitesi
Yener Pazarcık, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

İçindekiler

Önsöz.....	ii
Türkiye’de Yabancı Sermayeli Birleşme ve Satın Alma Faaliyetlerine Tarihsel Bir Bakış	1
<i>Ceylan Merve Binici, Esin Can</i>	
75 Yıldır Sivil Toplum Alanında Çalışan Genç Fidanlar: Erenköy Kız Liseliler Derneği Kurumsal Tarih Araştırması.....	10
<i>Elif Sungur, Hakan Aytekin, N.Güzin Övünç, Zeynep Sözmen</i>	
Şeker Sanayinde Süreklilik ve Değişim: Dönemsel Bir İnceleme	17
<i>Suudan Gökçe Gök, Mehtap Öztürk</i>	
Türkiye’de Kapitalist Gelişme Sürecinin Özgün Bir Örneği Olarak OYAK.....	23
<i>Serdar Uslu, Janset Özen Aytemur, Servet Akyol</i>	
I’m An Englishman In The Board... Gayrı Millileştirme İle Yeniden Millileştirme Arasında British Overseas Airways Corporation’ın Türk Hava Yolları Ortaklığı (1957-1977)	33
<i>Akansel Yalçınkaya, Abdullah Nergiz</i>	
Türkiye’de İşletmecilik Eğitiminde Amerikanizasyon: Uluslararası Raporların Niteliksel Çerçevesinin Karşılaştırılması	38
<i>Burak Külli, Cem Cüneyt Arslantaş</i>	
Türkiye İşletmecilik Tarihinde Levantenler.....	42
<i>Serkan Dirlik, Serhat Türken</i>	
Yorumlayıcı Yaklaşım ve Savunduğu Temel Felsefelerin Tarihsel Gelişimi.....	51
<i>Yasemin Bal, Esmâ Dökmener, Ceylan Merve Binici</i>	
Holakrasinin Temelleri: Tarihsel Bir Bakış	57
<i>Senem Göl Beşer, Deniz Palalar Alkan</i>	
Örgütsel Değişimde Bir Başarı ve Başkalaşım Hikayesi: OSTİM Kurumsal Metamorfozu	64
<i>Ünsal Sığrı, Gülnaz Karaosmanoğlu</i>	
İşletme Tarihi Çalışmalarında Ana Aktörler - Ana Konular: Business History Dergisi Üzerinde Bir İnceleme	81
<i>Yasin Şehitoğlu, Muhammet Fatih Şengüllendi, Enes Kurt, Hasan Aykut Karaboğa</i>	
İşletme Akademik Tarih Çalışması Olarak Pazarlama Enstitüsü ve Pazarlama Dergisi.....	91
<i>Ömer Torlak</i>	

İşletme İktisadı Enstitüsü'nden İşletme Fakültesi'ne İşletme Yönetimi Kitabı Yazma Geleneği	97
<i>Burak Külli</i>	
1950 Sonrası Türk Romanında İşletmeciliğin Temsili.....	101
<i>Aytuğ Sözüer, Yunus Şahin, Şeyma Bakkaloğlu</i>	
Sokaklardan Fabrikalara Endüstri Devriminin İzleri: Elizabeth Gaskel'in 'Kuzey ve Güney' Romanının Söylem Analiziyle İncelenmesi	106
<i>Oya Zincir, Ayşegül Özbebek Tunç</i>	
Bu Topraklarda Önce Yerli Gazoz Vardı... Türkiye'nin Yerli Gazoz Tarihi Üzerine Bir Çalışma ...	112
<i>Kazım Mert</i>	
İstanbul'un İki Yüzyıllık Bir Gıda İşletmesinin Dünü, Bugünü ve Yarını	117
<i>Elif Özdeş, Ozan Emre Ufacık, Olcay Bige Aşkun</i>	
Bir Otel İşletmesinin Tarihi Evrelerini Takip Etmek: Alantur Otel Örneği.....	124
<i>Mustafa Yıldırım, Işıl Atalay</i>	
Türk Traktör Sektörünün Tarihsel Gelişimi: Türk Traktör Fabrikası	134
<i>Nimet Karaaslan, Sinem Onat</i>	
17. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Vakıflar Ve Kadın	139
<i>Muzaffer Aydemir, Mehmet Özkan</i>	
İşletme Tarihi Açısından Merdiven Yönteminden Çift Taraflı Kayıt Yöntemine Geçiş ve Kurumsallaşma Yaklaşımı	143
<i>Mehmet Özkan, Muzaffer Aydemir</i>	
Osmanlı Lonca Sistemi Holakrası Yönetmelik Yaklaşımına Örnek Gösterilebilir Mi?	147
<i>Deniz Palalar Alkan, Senem Göl Beşer</i>	
Türkiye'nin Modernleşme Sürecinin Türk Müzecilik Kurumunun Tarihsel Gelişimi Üzerinden Analizi (1846-1950).....	154
<i>Murat Uçar</i>	

**İŞLETME İKTİSADI ENSTİTÜSÜ'NDEN İŞLETME FAKÜLTESİ'NE
İŞLETME YÖNETİMİ KİTABI YAZMA GELENEĞİ**Burak Külli^a^a İstanbul Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İstanbul, Türkiye,burak.kulli@istanbul.edu.tr**Anahtar Sözcükler:** İstanbul Üniversitesi, İşletme Yönetimi Kürsüsü, Kitap Yazma Geleneği

Bu araştırmanın amacı, İ.Ü. İşletme İktisadi Enstitüsü ve İşletme Fakültesi'nde öğretim üyeleri tarafından çıkarılan İşletme Yöneticiliği kitaplarının içeriğini karşılaştırmalı olarak inceleyerek dönemin özelliklerine göre ne gibi gelişmelerin yaşandığını ortaya koymaktır. Ortaya çıkarılan yapı (1) dönemlerin benzer ve ayrışan noktalarını ortaya koymak, (2) zaman içinde ne gibi etkiler ışığında geliştiğini irdelemek açısından önemlidir.

Bu çerçevede araştırmada, nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesiyle dört farklı öğretim üyesinin kitaplarının farklı baskıları incelenmiştir. Paralel karşılaştırmalı tarih çalışmaları metodu kapsamında her bir İşletme Yönetimi kitabının farklı baskıları içerik analizi yöntemiyle irdelenmiştir. Örtüşen ve ayrışan bilgiler dönemin şartlarıyla karşılaştırılarak dönemsel ayrımlarla ne gibi farklılıkların olduğu belirlenmiştir.

1937 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde İşletme İktisadi Kürsüsü'nün açılmasıyla beraber İktisat alanı içinde özel (hususî) ve kamu işletmelerinin sorunları çerçevesinde çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. İşletme İktisadi Enstitüsü'nün kuruluşuna kadar gerçekleştirilen çalışmalarda ağırlık finans, muhasebe ve sevk ve idare alanlarında olmuştur (İstanbul Üniversitesi, 1939). “*Türkiye’de işletmecilik sorunlarını incelemek, ...hususî ve kamu işletmelerinde yönetici yetiştirilmesi*” gerekçeleriyle 1954 yılında kurulan İşletme İktisadi Enstitüsü ile daha önce çalışılan alanlara ek İşletme Yönetimi alanına da eğilimler başlamıştır (B. Üsdiken, D. Çetin: 2001). Buna karşın, ilk dönemlerde İşletme Yönetimi alanındaki kitaplar, İşletme kürsüsündeki hocaların kendi kitapları ile sınırlı kalmıştır.

İşletme İktisadi Enstitüsü'nün kurulması sonrasında İşletme Yönetimi alanında yazılan kitaplar içerik olarak Alfred Isaac, Ali Özeken, Muhlis Ete'nin Sevk-u İdare kitaplarından etkilenmiştir (İşletme İktisadi Enstitüsü, 1985). İlk yazılan kitaplar başta Alman Ekolü'nün de etkisiyle İşletme Yönetimi'ne daha iktisadi açıdan yaklaşmışlardır (B. Üsdiken, N. Selekler ve D. Çetin: 1998). Bu dönemde yayınlanan yukarıda adı geçen profesörlerce yayınlanan kitapların içeriği incelendiğinde İşletme Yönetimi'nde muhasebe, finans ve üretim temelli yaklaşımları ele aldıkları görülmektedir (örn; A. Isaac: 1940; W. Röpke & M. Ete: 1937). Yine bu kitaplarda yazarların büyük çoğunlukla Alman İşletme İktisadi profesörlerine atıf yaptıkları görülürken, batı toplumlarında başı çeken Taylor ve Fayol'un doktrinlerine neredeyse hiç yer vermedikleri görülmektedir. Genel anlamda farklı ülkelerde ve cemiyetlerde farklı uygulamaların olması ve bunların bilinmesine karşın İstanbul Üniversitesi'ndeki hocaların içinden yetiştikleri tarza uygun bir eğitim sistemi geliştirmiş olmalarıyla açıklanmıştır (İşletme İktisadi Enstitüsü, 1985). Bu çalışma özelinde bu göz ardı etme eğilimi eğitimde kendi sistemini oluşturmak adına sosyal bir yapılanmanın da göstergesidir (A. Berber, N. Harding & F. Mughal, 2020). Ancak, yukarıda

adı geçen profesörlerin yetiştirdikleri isimlerle birlikte işletme yönetimi, Türkiye literatüründe keskin bir şekilde iktisat disiplini içinde bir çalışma alanı olmaktan çıkıp, yönetim süreçleri ve insan ilişkilerini de gözeten bir çerçevede ele alınmıştır. Bu dönem dünya da neo-klasik yaklaşım sonrası örgütlerde insan ilişkilerine eğilimin olduğu döneme rast gelmektedir.

İ.Ü. İşletme İktisadi Enstitüsü'nün kurulması sonrasında, İşletme Yönetimi alanında sırasıyla Mehmet Oluç, Kemal Tosun, Erol Eren ve Tamer Koçel İşletme Yönetimi kitapları yayınlamışlardır. İktisat Fakültesi'ndeki işletme kürsüsünün kurucu profesörleri ve İşletme Fakültesi'nin kurucu profesörleri ve onların sonrasında profesör olan öğrencileri tarafından üç nesil boyunca İşletme Yönetimi alanında kitap çıkarılmasıyla birlikte kitap yazmanın bir gelenek haline geldiği ifade edilebilir. Bu gelenek içerisinde kitaplar politik, ekonomik, sosyal ve teknolojik alandaki gelişmelerden etkilenmiştir. İlk dönemlerinde verilecek dersler için kaynak kitap olarak kullanılmak üzere yazılan kitaplar sonrasında Türkiye literatüründe güncelliği korumak adına bu akademisyenlerce yazılmıştır. Örneğin, öncü ve kurucu akademisyenlerden Ahmet Ali Özeken hukuk fakültesi öğrencileri için işletme ekonomisi kitabı yazmışken, Alfred Isaac Devlet İşletmesi kitabı başta olmak üzere birçok farklı kitap yazmıştır. İşletme İktisadi Enstitüsü sonrasında ise yazılan kitaplarda akademisyenlerin Amerika'da eğitim görmüş olmasının etkisi son derece büyüktür. Kitapların temel içeriği yönetim ve üretim süreçleri ile karar alma etrafında şekillenmiştir. Ancak, kitaplar hem Türkiye'nin içe yönelik bir politika benimsemesi hem de haberleşme ve iletişim teknolojilerindeki gelişme hızlarının yavaş olması nedeniyle içerik anlamında benzerlik göstermiştir.

1950'lerdeki paradigma değişimine kadar İstanbul Üniversitesi akademisyenlerince yazılan İşletme Yönetimi kitaplarında hâkim görüş Alman Ekolü olmuştur. Amerikanizasyon Hareketinin bir sonucu olarak 1950'lerden 1970'lere kadar kitapların içeriğinde küçük çaplı değişiklikler olmuştur. 1970-1990 yılları arasında yazılan kitaplarda yönetimde insan ve örgüt davranışlarına ağırlık verilmiştir. 1990'dan günümüze geçen süreçte haberleşme ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmelerden, moda kavramlardan ve karmaşıklaşan iş şekillerinden dolayı yeni kavram ve uygulamaların ortaya çıktığı görülmektedir. Bu gelişimin en açık şekilde gözlemlenebildiği kitap ise 1989-2020 yılları arasında Prof. Dr. Tamer Koçel tarafından gözden geçirilmiş 18 baskısı yapılan İşletme Yönetimi kitabı olmuştur.

Kaynakça

Aykut Berber, Nancy Harding & Farooq Mughal (2020): Instrumentality and influence of Fayol's doctrine: history, politics and emotions in two post-war settings, Business History, DOI: 10.1080/00076791.2020.1804877

Isaac. İşletme İktisadi. (1940). Cilt I-II. İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Üsdiken & D. Çetin (2001) From Betriebswirtschaftslehre to Human Relations: Turkish Management Literature before and after the Second World War, Business History, 43:2, 99-124, DOI: 10.1080/713999221

M. Ete. (1946). İşletme ekonomisi dersleri. Dünya Kağıtçılık ve Kitapçılık.

Üsdiken, B., Selekler, N., & Çetin, D. (1998). Türkiye’de yönetim yazınına egemen anlayışın oluşumu: Sevk ve idare dergisi üzerine bir inceleme. *Amme İdaresi Dergisi*, 31(1), 57-87.

İ.Ü. İşletme Fakültesi İşletme İktisadı Enstitüsü (1985). Türkiye’de İşletme Biliminin Öncülerine (Prof. Dr. Alfred Isaac, Prof. Dr. A. Ali Özeken, Prof. Dr. Muhlis Ete, Prof. Zühtü İnhan, Prof. İsmet Alkan) Armağan. İstanbul Üniversitesi 3324, İşletme İktisadı Enstitüsü 167. Venüs Ofset).

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi Talebe Kılâvuzu. (1939). S. 7-8.

THE TRADITION OF WRITING BUSINESS MANAGEMENT BOOK IN ISTANBUL UNIVERSITY’S BUSINESS-ORIENTED SCHOOLS

Soon after the open Department of Business Economics in the Faculty of Economics at Istanbul University, in 1937, studies on the main topics of private and public enterprises within the field of economics were started. From that time to 1954, the finance, accounting, and administration lectures were given to executives there. However, with the aim of "...to train managers in private and public enterprise" the Business Economics Institute established in 1954, and the addition to above-emphasized lectures, the management lectures were started to be given. Considering the developments, the lack of academic publications on modern business management came to the fore in the Turkish context.

The Business Management books, written by the professors of Istanbul University Institute of Business Economics, had been influenced by the founder professors Alfred Isaac, Ali Özeken, Muhlis Ete's Management books (Sevk-u Idare). In time, business management transformed from being one of the fields of economics into a discipline which is consist of own aspects, such as human resources, organizational behavior, organizations, etc.

Soon after the establishment of the Institute of Business Economics, professors Mehmet Oluç, Kemal Tosun, Erol Eren published business management books there. The professors continued to write and publish management books, at the Faculty of Business Administration, one additionally, professor Tamer Koçel. In this respect, it can be stated that publishing books in the field of Business Management has become a tradition between Istanbul University professors. The books came this tradition influenced by developments in the political, economic, social, and technological fields in Turkey. In this circumstance, it can be said that the contents of business management books can be affected by the terms of their periods.

The research aims to examine the business management books published by the Istanbul University professors at different times and revealed what developments experienced related to the term of its periods. The research is significant because (1) brings out what similar and diverging points of the periods, (2) examines the development considering what kind of effects developed over time. The four professors different book editions were studied.

Data were obtained by document analysis method that one of the qualitative research data collection methods. Different editions of each Business Management book were examined parallel comparative history study method within the content analysis method. The periodical differences brought out. The book writing tradition process were split into three term, namely up to 1970s, 1970 to 1990, and 1990 to 2010s. Due to industrial innovations and innovations in communication technologies, the contents of management books have changed rapidly since the 1990s. On the other hand, books published until the 1970s are almost the same in content and, their scope is also similar.

Keywords: Istanbul University, Chair of Business Management, Tradition of Book Writing